

*Лацук А.О., здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти,
Державний біотехнологічний університет
Науковий керівник: Євдокімова М.О., к.е.н., доцент*

ПРОБЛЕМИ КРЕДИТНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ

Проблеми пов'язані із залученням банківських кредитів у сільське господарство особливо загострюються в умовах війни, коли аграрна криза і некредитоспроможність аграріїв доповнюються відсутністю позикового капіталу у вітчизняних банках. В умовах війни та кризи платежів, посиленні інфляційних процесів значно зросло коло проблем у кредитуванні і комерційній підтримці вітчизняних аграрних підприємств. Для аграрних товаровиробників України доступ до позичкових ресурсів залишається досить складним, одна із умов отримання кредиту – це кредитоспроможність позичальника, гарантія повернення кредиту.

Банківське кредитування виступає інструментом розвитку суб'єктів господарювання і забезпечує неперервність процесів суспільного відтворення завдяки перерозподілу тимчасово вільної вартості на умовах платності, строковості, повернення, забезпечення.

Необхідність використовувати кредит в сільському господарстві зумовлена його низькою дохідністю, залежністю від природо-кліматичних умов, потребою у придбанні основних засобів, поповненні оборотного капіталу, запровадженні нових виробництв та прогресивних технологій. Більшість підприємців та банкірів вважають, що основною перешкодою активізації кредитування сільського господарства є проблема кредитної застави. Останнім часом все частіше це питання вирішується шляхом застави особистого майна власників підприємств, хоча його вартість не покриває самкредит, але це виступає ефективним стимулом щоб повернути кредит.

З метою удосконалення процесу довгострокового кредитування сільськогосподарських підприємств банкам необхідно старанно оцінювати грошові потоки від інвестиційної діяльності, що кредитується, тому що грошові потоки є основним джерелом погашення довгострокових кредитів. Особливу увагу приділяти об'єктам застави щодо можливості їх самостійного використання, тому що в аграрному секторі України об'єкт довгострокового кредитування виступає одночасно об'єктом застави. Здійснювати контроль за цільовим використанням кредиту, фінансовим станом позичальника, за збереженням застави, своєчасністю повернення основного боргу та відсотків.

В умовах економічної нестабільності, зниженні кредитоспроможності аграрних підприємств, зростанні ціни кредиту можливість отримати кредитні ресурси, особливо довгострокових, дуже обмежена.

Лізинг в АПК – це економічна категорія, яка є формою кредиту і характеризує різнобічні взаємовигідні відносини між учасниками операцій щодо ведення ефективної діяльності з метою оновлення матеріально-технічної бази сільськогосподарських підприємств. [1] До переваг лізингу для орендаря є те, що підприємство-користувач звільняють від необхідності інвестування одноразової суми, а тимчасово вивільнені грошові кошти можуть бути використані на поповнення власного оборотного капіталу, що підвищує фінансову стійкість підприємства. З'являється можливість швидко нарощувати виробничу потужність, впроваджувати досягнення науково-технічного прогресу, що в свою чергу, сприяє підвищенню конкурентоспроможності підприємства.

Ефективність лізингу полягає у можливості використання особливих джерел фінансування і нерозривно пов'язана з поточним фінансово-господарським станом підприємства та перспективою його діяльності. Більшість науковців розглядають його саме як специфічну форму фінансування капітальних вкладень, що є альтернативою банківському кредитуванню фінансових ресурсів, яка дає можливість підприємствам отримувати необхідні ресурси й уникати значних витрат, пов'язаних із моральним зносом і старінням засобів виробництва. [2]

Розглянуте вище, дає можливість стверджувати про необхідність удосконалення існуючої системи кредитування і лізингу в Україні. Проблеми кредитування ускладнилися у зв'язку з військовими діями у країні. Поряд із традиційними проблемами аграрного сектора і некредитоспроможністю сільськогосподарських підприємств присутня й криза банківської системи, в результаті чого послідує значне подорожчання позичкових коштів.

Список використаних джерел:

1. Шацька З.Я., Тимченко І.В. (2015). Проблеми банківського кредитування підприємств агропромислового комплексу. Вісник Миколаївського національного університету ім. В.О. Сухомлинського, 4, 640-643.
2. Ковальчук К.Ф. Савчук К.М., Вишнякова Т.В. (2007). Методологія вибору ефективного виду лізингової угоди основними учасниками. Дніпропетровськ : ІМА-прес.
3. Колотуха С.М., Борейко І.П. (2009) Кредитування сільськогосподарських підприємств як ефективне джерело інвестиційної діяльності / Економіка АПК, 1, 89-96.